

Становище

По конкурс за заемане на академична длъжност „Професор”, научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването”, професионално направление 6.3 Животновъдство в Земеделски институт – Шумен

от проф. д-р инж. Теодора Людмилава Попова, Институт по животновъдни науки-Костинброд, член на Научно жури, сформирано със заповед № НП-07-29/28.06.2018 г. на Председателя на ССА.

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 35/24.04.2018 г. за нуждите на Земеделски институт – Шумен, участва един кандидат – доц. д.н. Йордан Марчев Йорданов.

Кратки биографични данни за кандидата

Доц. д.н. Йордан Марчев Йорданов завършва ВИЗВМ през 1982 г. със специалност зооинженер и допълнителна квалификация по зайцевъдство и дивечовъдство. В периода 1982-1984 г. е заместник ръководител на животновъдна бригада в АПК, с. Ивански, обл. Шумен, а от 1984 г. до 1987 г. е член на екип по ембриотрансфер към СЦЖ, Шумен. Научната си кариера започва през 1987 г. През 2002 г. кандидатът защитава дисертация на тема „Изследване върху половото поведение и репродуктивните качества на нерези от различни породи и възможности за тяхната оценка” за придобиване на образователната и научна степен „Доктор”, а от 2005 г. е старши научен сътрудник II ст. (доцент). През 2017 г. доц. Марчев получава научната степен „Доктор на науките” за дисертацията си на тема “Източнобалканската свиня. Характеристика и продуктивност при природосъобразно отглеждане. Формиране на развъдна политика за устойчиво развитие.” Заема административна длъжност ръководител отдел (2011-2018 г.).

Аналитична характеристика на представените научни трудове

Доц. Марчев е представил списък с общо 94 заглавия. От тях 46 са оценени, тъй като са били обект на рецензиране в предходни процедури (за присъждане на ОНС „Доктор” – 3 бр. публикации, за заемане на академична длъжност „Доцент” -27 бр. публикации, за присъждане на научна степен „Доктор на науките”- автореферат и 15 бр. публикации). В конкурса за „Професор”, той участва с продукция от 48 заглавия, от които 43 бр. публикации в научни списания и 5 бр. публикации в сборници от конференции. Под печат са 5 бр. научни труда, които съответстват на изискванията. На

английски език са написани 19 статии, което е позволило значителна част от получените резултати да стане достояние и на международната научна общност. Добър атестат за високото качество на научните трудове на кандидата са данните за публикациите в престижни списания с импакт фактор и импакт ранг. В голяма част от публикациите, доц. д.н. Марчев е водещ автор, което отразява значителния личен принос на кандидата. Следва да се отбележи, че всички представени научни трудове са в професионално направление Животновъдство и имат отношение по научната специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването”. Изследваната проблематика е актуална, трудовете са написани на ясен и коректен научен език, целите са добре формулирани, приложени са съвременни методи на анализ и обработка на експерименталните данни. Получените резултати са представени в добре систематизирани таблици или онагледени с подходящи фигури. Публикациите се базират на богат фактологичен материал, направените изводи коректно отразяват получените резултати и намират с успех приложение в практиката.

Отражение на научните трудове в литературата

Доц. д.н. Марчев посочва 53 цитирания на научната си продукция, извлечени от чуждестранни и български източници, в т. ч. дисертации, книги и сборници от научни форуми. Представената справка с доказателствен материал е показател за големия интерес към научната и публикационна дейност на доц. д.н. Йордан Марчев, както в България, така и в чужбина, за което свидетелства значителният брой цитирания в международни списания с импакт фактор и импакт ранг. Налице е и многократно превишаване на изискуемия минимум по този показател, посочен в критериите за заемане на академичната длъжност „Професор”.

Участие и ръководство на национални и международни проекти

Справката показва, че доц. д.н. Марчев е участвал в международни и национални проекти – общо 14. От тях на 3 е ръководител, а в останалите 11 е участник. Международните проекти, в които е член на колектива (2 бр.) са финансирани по 7 Рамкова програма и Хоризонт 2020. Доц. Марчев е бил и член на научните колективи в проекти, финансирани от ССА (8 бр.) и по Програма за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г., Мярка 111 (1бр.).

Други дейности

- **Учебно-преподавателска дейност:** ръководител и лектор в курсове „Агроекология”, „Фермер-земеделец” и информационни дни, организатор и лектор на семинари за европейските практики и съвременните аспекти при отглеждането на аборигенни породи свине и Източнобалканската свиня. Ръководство на докторанти- един защитил успешно през 2016 г.
- **Експертна дейност:** кандидатът е бил ръководител и участник на експертни групи и консултативни съвети, свързани с науката и практиката в земеделието,

участник в процедура за програмна акредитация по научна специалност "Свиневъдство" за Аграрен Университет- гр. Пловдив към постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина при НАОА; член на Експертен съвет по животновъдство към ССА; член на Научно жури за заемане на академична длъжност „ Доцент” и ОНС „Доктор”, ръководител и участник в изпитни комисии на докторанти.

- **Научно-приложна дейност:** доц. д.н. Йордан Марчев е автор и съавтор на значителен брой книги и брошури в областта на работата с аборигенните породи свине и в частност Източнобалканската порода, в т. ч. Стандарт на породата, Развъдна програма и Правилник за добри практики при отглеждането ѝ.

В значителната по обем и разнообразна по съдържание научна продукция на доц. д.н. Марчев се открояват редица важни за науката и практиката приноси. Като оригинални мога да определя цялостното изучаване на влиянието на *Spirulina platensis* при различни категории прасета върху продуктивността, репродуктивните способности, хематологичната картина, смислаемостта на хранителните вещества, кланичните признаци, качеството на месото и неговия липиден профил; изследването на ефекта от използване на люцерново брашно с ензимен препарат Vemozym за повишаване подвижността и преживяемостта на сперматозоидите при ремонтни нерези; работата върху влиянието на селеновите препарати стимулиращи развитието на репродуктивната система при ремонтни женски свине с препоръка за тяхното използване в практиката; установената връзка на дебелината на сланината с възпроизводителните способности на свинете майки от Дунавската Бяла порода; анализът на влиянието на начина на отглеждане по време на бременността върху важни хематологични показатели при свине; проучването на ефективността от използването на свине майки от кръстоска Голяма Бяла x Ландрас за едногодишен период и влиянието на продължителността на бозайния период и сезона върху интервала отбиване-разгонване при този произход; проследяването на ефекта от използването на нехормонални стимули и синхронизиране на еструса при овце от Кавказка порода в зависимост от оценката на телесното състояние, както и приложението на PRID метод при хормоналното третиране при крави и юници от Холщайн-Фризийската порода, и изтъкването на неговите предимства.

Изцяло приемам изготвената от кандидата справка за приносите, тя отразява актуалността на тематиката и дълбочината на неговата изследователска работа.

Заклучение

Представените по конкурса материали като обем, съдържание, качествени характеристики и приноси в областта на животновъдната наука са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България, Правилника за прилагането му и Правилника на ССА за прилагането на ЗРАСПБ. Цялостната ми

оценка за дейността на кандидата е положителна. Това ми дава основание да препоръчам на членовете на уважаемото Научно жури да подкрепят с положителен вот кандидата - доц. д.н. Йордан Марчев Йорданов за заемане на академичната длъжност „Професор” в професионално направление 6.3 Животновъдство, научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването”.

01.08.2018г.
гр. Костинброд

Член на Научното жури.....
/проф. д-р инж. Теодора Попова/